

Nr 236.

Av herr **Wistrand m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående aktieteckning i Aktiebolaget Jordbrukarbanken.

I proposition nr 124 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att lämna ett reservationsanslag av 4.976.100 kronor för teckning av aktier i en ifrågasatt nyemission inom A/B Jordbrukarbanken.

Den ifrågasatta aktieteckningen aktualiserar enligt vår uppfattning statsverkets ställning till aktieinnehavet i en annan bank, A/B Göteborgs Handelsbank. Det måste enligt vår mening vara ett statsintresse att statsverket, i den mån det är intresserat i privata bankföretag, icke splittrar sin verksamhet utan om möjligt koncentrerar den till ett enda företag.

När år 1925 A/B Göteborgs Handelsbank bildades genom en rekonstruktion av A/B Nordiska Handelsbanken, övertog A/B Kreditkassan genom sitt dotterbolag A/B Dur 99.914 st. aktier i A/B Göteborgs Handelsbank till parivärde. Sedan Kreditkassan likviderats har denna aktiepost överlämnats till riksgäldskontoret.

År 1928 beslöt riksdagen att aktierna ej skulle få säljas utan riksdagens medgivande.

Riksdagen har därefter vid tvenne olika tillfällen uttalat sig för försäljning av aktierna.

År 1930 beslöts sålunda på framställning av Kungl. Maj:t att aktierna finge försälas till kurs, ej understigande pari.

På grund av det förändrade tidsläget hemställde Kreditkassan år 1932 om medgivande att avveckla bl. a. nu ifrågavarande engagement utan att vara bunden av villkoret om deras försäljning till pari. Kungl. Maj:t hemställde i anledning härav i proposition hos riksdagen, att kassan tillhöriga bankaktier måtte avyttras på villkor, som i varje fall befunnos vara för statsverket mest förmånliga.

Jämväl denna framställning bifölls av riksdagen. Emellertid har hittills ingen försäljning av dessa aktier kommit till stånd, antagligen till väsentlig del beroende på de svårigheter, varmed ifrågavarande bankföretag haft att kämpa, och som icke medgivit en försäljning utan allvarlig förlust för statsverket.

Ifrågavarande aktier hava givit en utdelning för verksamhetsåret 1927 av 3 % och 1928—29 av 4 %, varefter inträdde en lång period av uteblivna utdelningar.

Först verksamhetsåret 1937 medgav utdelningens återupptagande (med 3 %), och år 1938 medgav en utdelning av 4 %. För närvarande kan bankens ställning betraktas som väsentligt konsoliderad och aktierna noteras över parivärdet.

Förutsättningarna för ett avvecklande av detta engagement på för statsverket gynnsamma villkor föreligga alltså numera, varmed enligt vår uppfattning frågan om effektuerande av riksdagens vid tvenne tillfällen uttalade önskemål om aktiepostens försäljning blivit aktualiserad.

Genom en försäljning skulle slutligen en för statsverket gynnsam förutsättning för finansiering av nyemissionen i A/B Jordbrukarbanken kunna ernås.

Under åberopande av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 124 om deltagande i ny aktieteckning i A/B Jordbrukarbanken måtte uttala sig för, att till underlättande av finansieringen av en sådan aktieteckning en snar avveckling av riksgäldskontorets intressen i A/B Göteborgs Handelsbank kommer till stånd.

Stockholm den 12 mars 1939.

Karl Wistrand.

Gösta Rahmn.

Knut Petersson.